

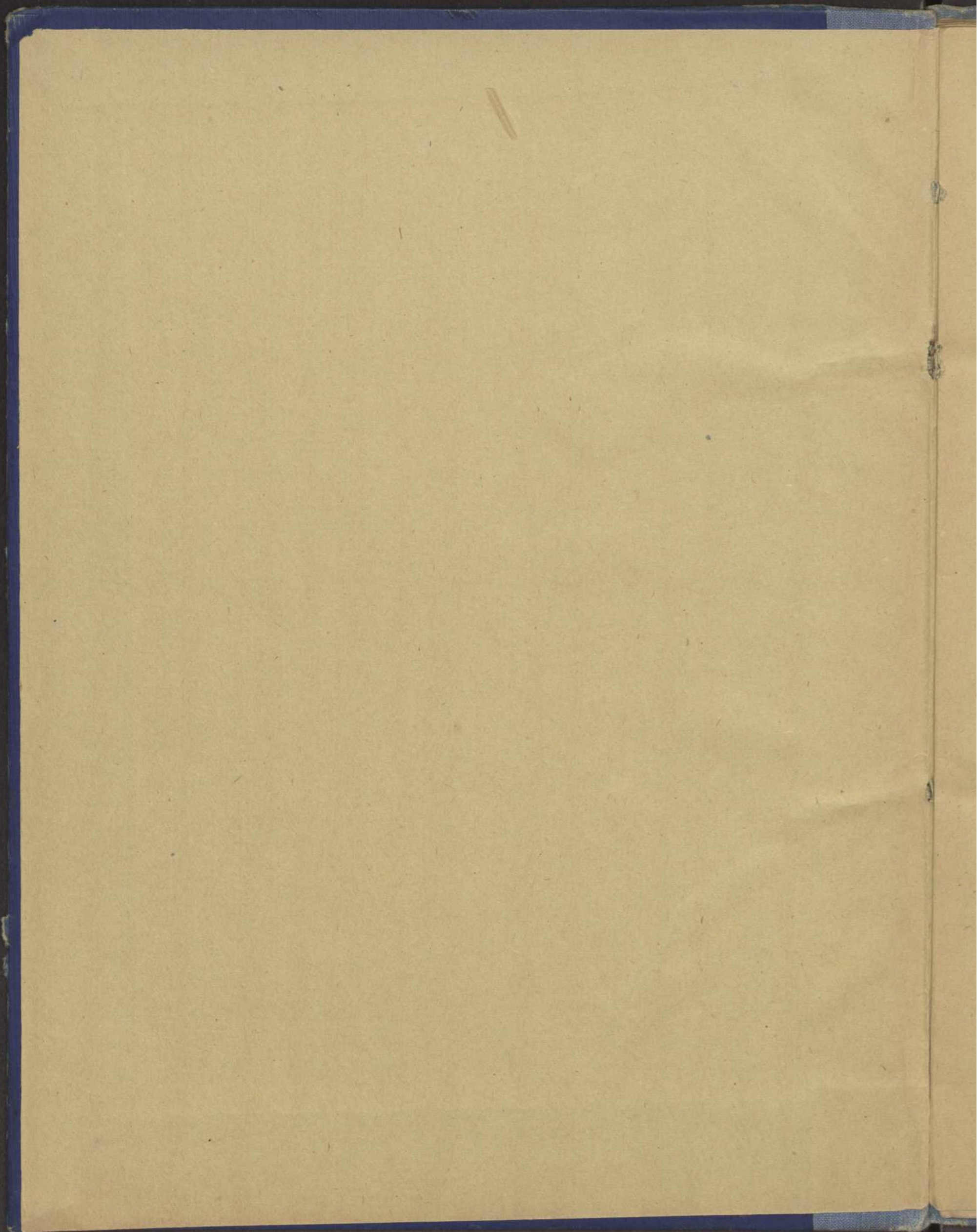
30K-3

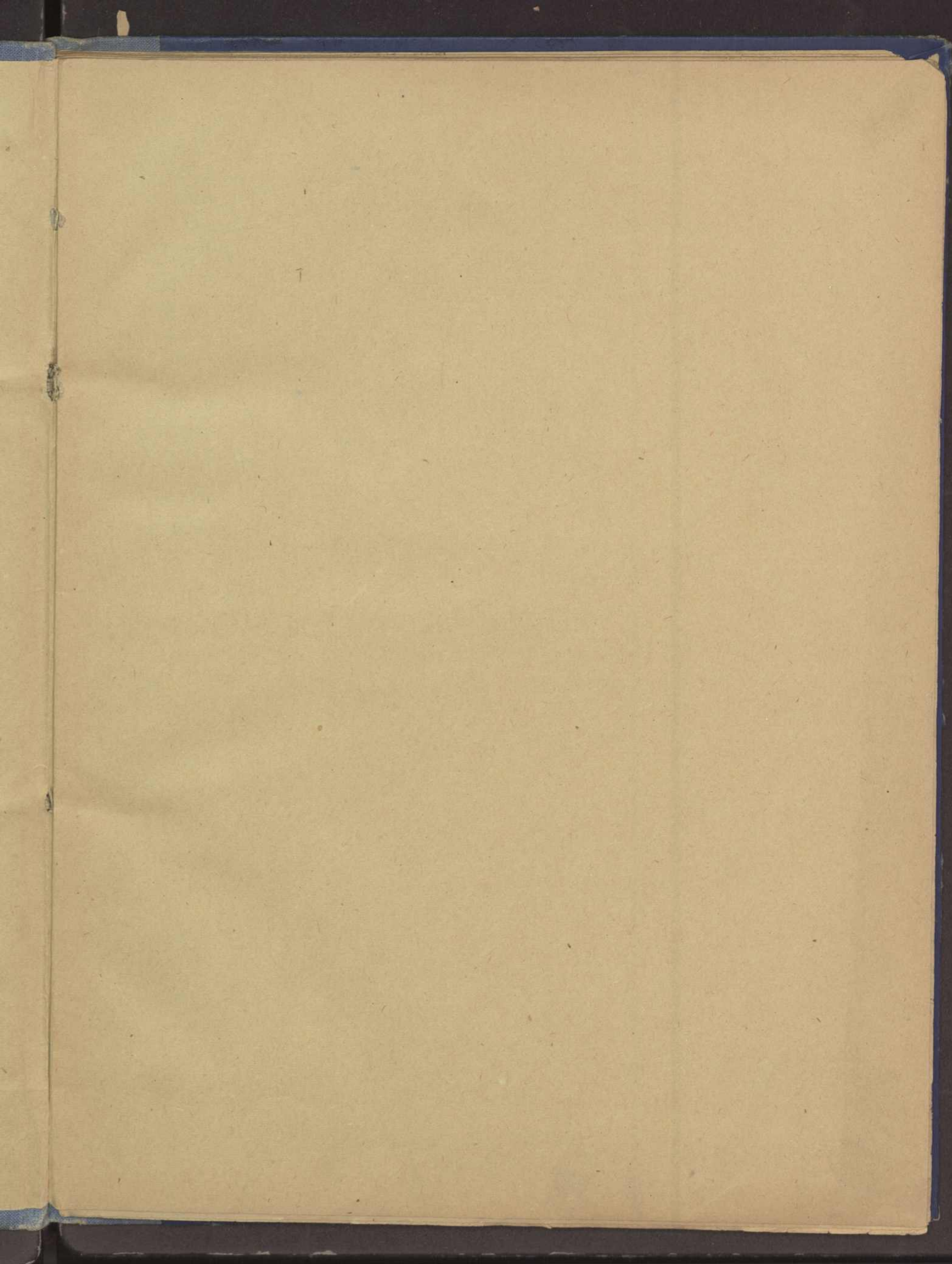
399K

ВОЖБИК

1945

№ 1-5

Инд. 1963 г. 0450

У64

19

У 28
1945

ЦАНА 1 р. 50 кап.

Вожык

№ 1

САТЫРЫЧНА-ГУМАРЫСТЫЧНЫ ЧАСОПІС
Выданне ЦБ КП(б) Беларусі

1945
МІНСК

Мал. Д. Красільнікава

Мін. 1953 г. 5450
У 64

Вярнуўся гаспадар!

Я — «Вожык» першы — з'явіўся ў свет з добрымі намерамі і вострымі іголкімі. Прашу пажананых чытачоў не дзівіцца, — тут няма ніякай супярэчнасці: свае добрыя намеры я маю на ўвазе ажыццяўляць пры дапамозе вострых іголак. Прыход мой не выпадковы. Ён выкліканы запатрабаваннямі жыцця і падрыхтаваны маімі папярэднікамі, якія дапамаглі нашаму народу давіць фашысцкую гадзіну і перадалі мне сваю вострую зброю.

Я — «Вожык» — дабрадзеі, але толькі для добрых, сумленых людзей, а для ўсялякай, прабачце, брыды я — ліхадзеі. Калоць я буду жорстка і бязлітасна: палітычнага слепака ў вока, гультая ў бок, хабарніка ў далонь, балбатуна ў язык... У кожнага абармота я знайду балючае месца, каб укалоць.

Я люблю заглянуць і ў калгасны свіран, і ў кабінет адказнага работніка, пад прылавак магазіна і на кухню грамадскай сталойкі. Нават у сямейны дом я люблю заглянуць, пацікавіцца, як людзі наладжваюць свой быт.

Мая спажыва—ўсялякія жучкі ды чарвячкі, казыўкі ды п'яўкі, мошкі ды блошкі і проста божыя кароўкі. А трапіцца гэдзюка, і яе не збаюся: пушчу ў ход свае зубы і іголкі.

Я ведаю, што не ўсе мяне сустрэнуць цёплым словам і гарачымі абдымкамі. Знойдуцца такія, якім мае іголкі прыдуцца вельмі не да спадобы. Яны пастараюцца мне чым-небудзь дапачы. Адзін захоча мне заткнуць рот, другі будзе крычаць, што мяне трэба біць па лапах, трэці пастараецца прыгладзіць мае калючыя іголкі, каб зрабіць з «Вожыка» рахманае кацяня, чацверты рад будзе і зусім мяне прыдушыць. Няхай паспрабуе! Калі ўжо мае калючкі мне не памогуць, дык вы-ж, добрыя людзі, свядомыя савецкія грамадзяне, напэўна, мне паможаце. Каб я ў гэтым не быў упэўнены, дык і на свет бы не паказаўся.

Дык вось, добрыя людзі, спадзяючыся на вашу падтрымку і дапамогу, я натапырваю свае іголкі і бяруся за работу. Прыстанішча я маю ў горадзе Мінску, на Пушкінскай вуліцы, у доме № 55, куды і прашу прысылаць мне свае допісы, запытанні, парады, скаргі і ўсякі іншы матэрыял, які можа быць мне спажывай.

«Вожык»

Мал. А. Волкава

МАРЫ ФРАНКО

Мал. Д. Красільнікава

— Ну, чым я не імператар?

ГЛУХАТА ПЭТЭНА

Аглух Пэтэн,
Аглух такой
Ён надзвычайнай
Глухатой,
Што нат не чуў
Пяць доўгіх год,
Як праклінаў
Яго народ.
Але таго-ж
Пэтэна слых
На голас катаў
Чуткім быў:
За сотні вёрст
З Берліна ён
Загады Гітлера
Лавіў.
Ён
На с'ягонняшнім судзе
Не апраўдаўся
Глухатой,
За ўсё
Прышлося заплаціць
Прадажнай скураю
Сваёй.

М. ТАНК.

Мал. Д. Красільнікава

На ўдзеле інтэрв'ю

Польшчу наведаў замежны журналіст. У Кракаў яму давялося трапіць як раз тады, калі там праходзілі часці Чырвонай Арміі, якія вызвалілі старажытную сталіцу Польшчы. Чужаземец сваімі вушамі пачуў радасныя прывітанні насельніцтва ў гонар сваіх вызваліцеляў і сваімі вачыма пабачыў стотысячную дэманстрацыю кракавян, якія закідалі чырвоных байцоў кветкамі.

Пасля дэманстрацыі замежны журналіст хадзіў па вуліцах старажытнай польскай сталіцы. Ён доўга ўглядаўся ў твары, і нарэшце бледны чалавек з парасонам затрымаў яго ўвагу.

«Вось ён, песіміст!» — бліснула думка і адразу ж нарадзіліся першыя радкі нарыса.

«... Ад яго сумнага, тыпова-польскага аблічча, ад чорнага гарнітура, ад усёй яго доўгай і кашчавай постаці вее невыказнай тугой і трывогай...»

Замежны госць і паляк, які аказаўся мясцовым настаўнікам, падыйшлі да бульвара.

— Як вы разглядаеце той факт, што Чырвоная Армія знаходзіцца на тэрыторыі Польшчы? — запытаў журналіст. — Як вядома, польскія кругі ў Лондане вельмі нервова рэагуюць на гэта.

— Я вам адкажу кароткім і слухным апавяданнем аднаго сібарака. Аднойчы паляўнічы з адной зверабойнай арцелі прыбег вельмі ўзрушаны да свайго старшыні:

— Ші ведаеце вы, Сяпан Пятровіч, — абурэўся ён, — што суседнія вёскі выйшлі на паляванне і б'юць ваўкоў на нашым участку леса. Я папрабую спыніць гэта.

— Кінь ты, браце, — махнуў рукой старшыня. — Нам лепш мець прыцеляў, чымся ваўкоў.

Журналіст наморшчыў лоб.

— Мяне, шановны пне, заўсёды захаплялі паляўнічыя апавяданні. Яны не паабяўлены фантазіі, але я прасіў-бы вас па сутнасці справы...

— Справа, вядома, ідзе не аб вяселым паляванні. Гутарка ідзе аб сапраўднай небяспечнай аблаве на фашысцкіх ваўкоў. Мы помнім добра той час, калі немцы па ваўчынаму ірвалі змучанае цела Польшчы.

Талы самазваны эмігранцкі ўрад Рачкевіча — Арцішэўскага маршытаў нешта незразумелае аб вялікім цяпленні народа. Калі-ж гітлераўскае звяр'е, падкурчыўшы хвасты і выючы ад страху, пачало ўцякаць ад Чырвонай Арміі, самазванцы з Лондана ўзялі лямант:

— Рагуйце! Чырвоная Армія ў Польшчы! Гвалт! Советызацыя Еўропы!

Гутарка, відавочна, не ўкладвалася ў раіней задуманы план. Аднак практыка давала журналісту магчымасць балансіраваць і чапляцца за новыя пытанні.

— Вы, спадзяюся, як сапраўдны патрыёт Польшчы, аб'ектыўна ацэніце цяперашнюю абстаноўку. Вы толькі ўявіце сабе, што палякі ёсць не толькі ў Польшчы, яны жывуць за граніцай і з імі трэба таксама лічыцца. Што вы пра гэта думаеце?

— Калі вы маеце на ўвазе польскіх рэакцыянераў, эмігрантаў, — сказаў настаўнік, — дык аб іх можна сказаць, што яны спазніліся ў свой час памерці ў Польшчы. Яны даўно страцілі радзіму, а мы, палякі, яе зраз знайшлі.

— Вы, напэўна, ведаеце, што па планах паноў Рачкевіча і Арцішэўскага польскі эмігранцкі ўрад мяркуе яшчэ працягваць свае існаванне?

— Аб гэтых былых паляках, якія гулялі і напэўна яшчэ паспрабуюць гуляць ва ўрад, можна і не гаварыць. Бываюць такія аблезлыя сабакі, у якіх нават камень кінуць агідна. Што яшчэ можна сказаць пра гэтых заморскіх «кіраўнікоў» Польшчы, якія маюць вялікую тэрыторыю ў адной з лонданскіх гасцініц...

— А два мільёны палякаў, якія жывуць за мяжой, — заўважыў журналіст.

— Чаго добрага ў выпадку шаленства яны могуць прыпісаць сабе не толькі польскіх эмігрантаў, якія, дарэчы, ад іх адварнуліся і хочуць вярнуцца на радзіму, але і мільёны англічан, якія жывуць у Лондане.

Чужаземцу стала ўжо зусім ясна, што ён без карысці страціў час.

Аднак ён наважыўся нанесці апошні ўдар, як кажуць, з тылу:

— Так, — уздыхнуў ён, — праца і надзеі польскіх міністраў-эмігрантаў не здзейсніліся, а іх шлях не так даўно быў асветлен пэўнымі надзеямі.

— Быў асветлен пэўнымі надзеямі... Ого, вельмі вобразна сказана, — іранічна заўважыў настаўнік. — Гэта было фасфарычнае святло згніўшага трухлявага дрэва фашызма. Мы ведаем шлях спаракнеўшых міністраў, якія доўга круціліся ў нумарах лонданскіх атэляў. Гэтыя нікчэмныя клоўны увесь час, з благаславення крывавага Гітлера, выступалі супроць польскага народа. Але, як вядома, ні адзін іх нумар не прайшоў. Доўга яны завіхаліся і скакалі пад дудку Гітлера. Хоціць. Атракцыйн «Рачкевіч і кампанія» скончан. Зараз яны стануць туды, куды станцаваў сам Гімлер...

На гэтым інтэрв'ю скончылася. Чалавек у чорным вельмі ветліва накланіўся журналісту і на развітанне папрасіў, каб за мяжой не блыталі сапраўдных палякаў-патрыётаў з палякамі-зраднікамі з самазванага эмігранцкага «ўрада».

М. ЧАУСКІ.

ДАЎНЕЙШЫЯ ЖАРТЫ

У КРАМЕ

- Якога вы мне селядца даеце, ён зусім не свежы!
- Не свежы? А вы гляньце: ён-жа хвастом кратае.

НА ВУЛІЦЫ

- Чаму ты, дзяўчынка, у такое добрае надвор'е ходзіш пры парасонку?

— Бо як ідзе дождж, яго мамка адбірае.

У СУДЗЕ

- Ты што ўкраў?
- Вяроўку з рагамі.
- З якімі рагамі?
- З кароўмі.
- А карова дзе?
- Цягнулася й яна, падла, за гэтымі рагамі.

ПІСЬМО СЫНУ

- Ну, што пісаць?
- Пішы, што мы жывы і здаровы.
- Болей што?
- Больш нічога: ён хітры—здагадаецца.

УМЕЛЫ

- Адчыні вароты!
- А хто едзе?
- Той, што ўсё умее.
- Калі ўсё ўмее, дык няхай і вароты адчыніць.

ХІТРАЯ

- Чаму-ж ты шлеш ліст без адрасу?
- А навошта, каб усе ведалі, што я да Янкі пішу.

НЕ ПАПУСЦІУСЯ

- Ці праўда, што бог забраў тваю трэцію жонку?
- Так, але я ўзяў сабе чацвертую: бярэ бог, бяру і я.

НА КІРМАШЫ

- Слухай, ты мне прадаў сляпую кабылу.
- Гэта-ж табе лепей: яна будзе есці салому, а думаць, што есць сена.

ДАГАДЛІВЫ

- Куме! Як гэта з тэлеграфам робіцца: націснуць на адным канцы, а гаворыць на другім?
- Гэта, браце, акурат, як з сабакам: пацягні яго за хвост, а ён спераду забрэша.

У БОЛЬНІЦЫ

- Хто тут даўжэй за ўсіх чакае?
- Я ўжо тры годы чакаю ад доктара грошай за гарнітур.

НА ПОШЦЕ

- Ваш ліст цяжкі, трэба яшчэ дзве маркі прыклеіць.
- Дык ён-жа будзе яшчэ цяжэйшы.

КУМЫ

- Куме, састарэўся ўжо ваш сабака, ледзьве ногі валочыць.
- Ого, куме, каб вы яшчэ гэтак гаўкалі як ён.

Забіяцкая ГОЛАСІВЦА

Есць у Пліскім раёне, Полацкай абласці, адны нязвычайныя плечы. Шырокія, як засланка, мажыны: узнімуць мяшчыца мукі і патурылі — хоць-бы што. Належаць яны млынару Ігнату.

Есць там таксама адна не зусім звычайная галава. Яна належыць намесніку старшыні райвыканкома тав. Забіяку.

Нядаўна гэтая галава ўзваліла на тых плечы нязвычайна цяжкае заданне.

Было гэта ў ліпені. У Пліскі раён прышоў з Наркамата мясцовай прамысловасці загад прыслаць ад цагельні раёна гліны для аналізу. Не зусім звычайная галава ўспомніла пра нязвычайныя плечы і паставіла глінай не скупіцца, а паслаць Наркамату ад чыстага сэрца—130 кілограмаў—шчодрыя восем пудоў...

Загадалі млынару павесткай і ён прынёс свае плечы ў Пліск, каб аддаць іх пад загад тав. Забіякі. Тав. Забіяка ўрачыста падвёў іх да мяха з глінай. Плечы пакорна ўздыхнулі і ўзялі мех. Начальнік узяў з рук сакратара пакет з актам на груз, але, зірнуўшы на бедныя плечы пад глінай, велікадушна рашыў зрабіць ім палёгку: паслаць лішні груз—сто грамаў пісьма—поштай...

— Ты з глузду збіўся, ці што?—Куды ты прэш з мехам у пасажырскі вагон?

— Дзядзенька, за-ду-шы-це!

— На нагу, мядзведзіна!

— Што вы паставілі тут на праходзе?

— Так і ведайце, грамадзянін — да першай станцыі, а там або ў багажны, або вон!..

Плечы аднак сядзелі на мяху непарушна таксама, як непарушна стаяў мех. Яны толькі абціраліся аберуч і пазыхалі, быццам рыба на пяску.

Так было да Маладзечна, дзе, як вядома, перасадка.

Перасадка—заўсёды непрыйменная рэч, а пера-

садка з васьмі пудамі гліны — непрыйменная столак у восем горшая...

— Цярэшка, ты зірні, што гэта дзядзька вала-чэ!—сказаў адзін міліцыянер другому.

— Мне здаецца — тут нешта не так сабе,—многозначна адказаў Цярэшка.—А ну, загрымаем старога...

— Нашто?

— Як нашто? Мала што можа быць у гэтым мяху.

Цярэшка не сцяпеў, і плечы патурылі гліну ў міліцыю.

Цярэшка не сцяпеў, і плечы патурылі гліну ў міліцыю.

Там іх прымусілі выварнуць гліну з маха, а потым, пасля грунтоўнага прагляду, уграбілі назад. Апрача гліны нічога не знайшлі. Акта на дзіўны груз не знайшлі таксама, бо яго, як вядома, не зусім звычайная галава адаслала поштай. Дзякуючы гэтаму, плечы былі ў дадатак да 8 пудоў гліны абкладзены 114 рублямі штрафу за перавоз у пасажырскім вагоне непамернага ручнога багажа.

Цярэшка, дзякуй яму, паддаў на бедныя плечы мех з перагрэбанай глінай і з пагардай сказаў:

— Эх, ты, га-ла-ва!..

— І дзе ваша галава была, калі вы сюды выбраліся?—пытаў у плячэй работнік Наркамата.—

Нам трэба было ўсіх 15 кілограмаў, а вы... і папераў з сабой не ўзяць!.. Цяпер вось чакайце іх тыдняў два, а гліна няхай сохне... Эх, га-ла-ва!..

Тут ужо бедныя плечы не ўцярпелі.

— Вы, таварыш, маёй галавы не чапайце,—сказалі яны,—у гэтым як-раз не мая галава.

— А чыя-ж?

— Забіяцкая.

Янка БРЫЛЬ.

НА ДЗІЦЯЧАЙ АЛІМПІЯДЗЕ

Мал. А. Волкава.

...Ой, Лявоніху Лявон палюбіў...

Дзве кабеты разгарнулі
Фарбай пахнучы лісток,
Дружна разам зазірнулі
І— як раны закралі!
Дружба спрахла ў парашок!
— Гэта-ж муж мой!—нечакана
З вуснаў выбухла ў тае.
Вочы ў кожнай—з абаранак,
І паветра не стае...

Што-ж ты зробіш. Скажам так:
Муж абедзвюх іх—«мастак»!
А наконт «узнагароды»—
Мабыць меў ён ад дваіх.
Пашкадуем, браткі, іх
«Мастака-ж» зусім не шкода.
Міхась КЛІМКОВІЧ.

У ТРАМВАІ

Мал. Д. Красільнікава

— Грамадзянін! І не брыдка вам займаць дзцічае месца.

РОДНАЯ КРОЎ

— Таварыш вайсковы, злезце з маёй нагі...
— Даруйце, я не заўважыў.
— Але-ж я вам сказала, а вы ўсё стаіце на назе.
— Я раблю ўсе захавы... Вось, здаецца, кавалачак вольнага месца.
— Ой, божа! Вы проста пералезлі на маю другую нагу. Гэта-ж, нарэшце, ліха ведае што.
— Не нэрвайцеся. Зараз усё будзе добра. Ну, вась і парадак.
— Добры парадак. Паглядзіце, што зрабілася з маімі туфлямі.
— Дык навошта-ж падстаўляць іх пад чужыя боты?
— Я не хачу больш з вамі размаўляць.
Гэтая размова адбывалася позна ўвечары ў паўносеўнім трамвайным вагоне. Гаварылі маладая дзяўчына з тонкімі рухавымі рысамі твару і выразнымі, крыху разгневанымі вачмі і малады вайсковы ў чыне старэйшага лейтэнанта. Патак людзей, што прасоўваліся наперад, прыціскаў да дзяўчыны старэйшага лейтэнанта Сяргея, які з цікавасцю разглядаў шаўковую пасму валасоў свае задэрыстае суседкі. Гэтую пасму Сяргею чамусьці хапелі адкінуць, ці пэўней, асцярожненька адхінуць, каб лепей разглядаць дзявочы твар. Яму чамусьці раптам зрабілася няёмка за пакамечаныя ягонымі ботамі туфлі. Пасля Сяргею ўспомніў, што перад сутычкаю з ім у дзяўчыны быў стомлены і заклапочаны выгляд. Чым болей ён глядзеў на сваю выпадковую спадарожніцу, думачы пра тое, хто яна, якое ў яе кола знаёмых, чым яна займаецца, тым больш расло ў яго падсвядомае пэўнае пачуццё да гэтай незнаёмай дзяўчыны.
— Чаго вы стаіце перада мною як пры-

куты? Наўкол усе месцы вольныя, а вы стаіце...
Сяргею азірнуўся. Спраўды вагон быў зусім пусты і дзядуля кандуктар спакойна драмаў, злажыўшы сухія рукі на білетнай торбачцы. Выйшла няёмка. Сяргею хутка прайшоў наперад і сеў на адно з прызначаных для дзяцей месцаў. Гэта дзяўчына адцягнула яго ўвагу, а яму яшчэ трэба было выканаць сябрава даручэнне, адшукаць вуліцу Чайкоўскага, якое чамусьці ніхто не ведаў. Сяргею пабудзіў кандуктара, спытаў, дзе знаходзіцца вуліца, але кандуктар нічога пэўнага сказаць не мог. Не дапамог на апошнім прыпынку і вагонаважаты.
— Хадзем, я пакажу вам, — нечакана адгукнулася дзяўчына, выходзячы з вагона. Сяргею пайшоў услед. Яны спыніліся на плошчы. Дзяўчына пачала доўга тлумачыць, як прайсці, каб дарога была карцейшая.
— Выбачайце, — перапачыў яе Сяргею, а вы куды ідзеце?
— На вуліцу Чайкоўскага.
— Дык ці не пайшлі-б мы разам?
— З адной умоваю, што вы будзеце ўсю дарогу маўчаць.
— Завошта гэткае кара?
— Гэта не кара, а ўмова. Мы абое нэрвовыя і гарачыя людзі, можам ізноў нагаварыць адзін аднаму непрыемных рэчаў.
— Я магу напрасіць прабачэння, але-ж вы разумееце, — пачаў тлумачыць ідучы поруч з дзяўчынай Сяргею, — я не зусім адказваю за сябе.
— Як-жа гэта, дарослы чалавек і не адказвае за сябе!
— Нічога дзіўнага. Я тры дні назад выпісаўся са шпіталю.

— Ага, разумею, пасля ранення вы зрабіліся больш нэрвовым.
— Не зусім так. Проста ў шпіталі я атрымаў дзве шклянкі чужога крыві і, магчыма, разам з ёю з'явіліся новыя рысы ў характары.
— Так, — крыху ўсміхнуўшыся прамовіла дзяўчына. — Мабыць вам улілі кроў якой-небудзь сварлівай бабулі.
— Не, мне пашанцавала. Мне ўлілі кроў адной цудоўнай дзяўчыны.
— Вашай знаёмай?
— Пакуль што не.
— Адкуль-жа вы ведаеце, што яна цудоўная?
— Па-першае таму, што аддае сваю кроў раненым, а па-другое, мне пра яе шмат раскавалі.
— І вы, вядома, зараз шукаеце гэтую дзяўчыну, каб асабіста пазнаёміцца.
Сяргею замаўчаў. Праз некаторы час, не адказваючы на дзяўчынай запытанне, ён прамовіў:
— А скажыце, вам даводзілася калі-небудзь паміраць?
Дзяўчына маўчала.
— А мне даводзілася. А ў дваццаць чатыры гады паміраць вельмі не хочацца. Мне лічылі безнадзейным, але адзін прафесар наважыў зрабіць пераліванне крыві. І вось, як бачыце, живу і еду ў часць.
— Вы павінны быць удзячны, — вельмі ціха і ўсхвалявана праказала дзяўчына, — гэтаму прафесару.
— Так, напавіўшыся, я пайшоў, каб яму падзякаваць, але прафесар не захачеў мяне слухаць і даў паперку з імем і прозвішчам дзяўчыны, кроў якое мяне ўратавала. Я ўзяў паперку не для таго, каб дамагчыся асабістага знаёмства, як паклілі вы, а каб падзякаваць ёй. Так... Гэтая дзяўчына жыве на вуліцы Чайкоўскага, у доме 55.
— Гэты дом вась, — спыняючыся, прамовіла дзяўчына. — А якая кватэра?
— Чатыры.
— Чатыры? А як прозвішча дзяўчыны?
— Казімірава.
— Елена Аляксандраўна?
— Так. А вы яе ведаеце?
— Не, не ведаю...
— Ну, дык бывайце. Пайду на пошукі.
— Чакайце. Я яе ведаю, але толькі з выгляду. Яна паехала, яе няма дома.
— Шкада. Вельмі шкада. У мяне ёсць ліст да яе ад брата.
— Божа мой!.. Чаму-ж вы раней не казалі? Давайце мне яго сюды. Дзе Барыс? Чаму ён нам доўга не пісаў?
— Чакайце. Чаму вас так цікавіць чужы брат? І не тузайце мяне за рукаў.
— Гэта не чужы... Гэта мой родны брат. Ён жывы! А мы думалі... Дзе-ж ліст?
— Даруйце, вы мне казалі, што ведаеце Казіміраву толькі крыху, з выгляду.
— Ну й што-ж! Казімірава — гэта я. Давайце ліст.
— Не веру.
— Але-ж я вам магу паказаць пашпарт, донарскую спраўку.
— Добра.
— Але тут цёмна. Хадзем да нас у пакой.
Праз некалькі дзён Лена праводзіла Сяргея ў часць, і, ходзячы з ім па пероне, жартаўліва гаварыла:
— Цяпер мне зразумела, чаму мы ў трамвай пасварыліся: у нас з вамі адна кроў. Вось і трапіла каса на камень.
— А мне цяпер зразумела, чаму я ад першага погляду пачуў да вас замілаванне. Родная кроў сустралася.
Лена весела засмяялася.
— Тады я адхіляю вашу прапанову на конт нашага шлюбу.
— Чаму?
— Мы сваякі, а родным браць шлюб забаронена.
Сяргею моцна абняў Лену.
— Не, Леначка, мы ўсё-ж такі шлюб возьмем.
Даўно ўжо схаваліся ў далі апошнія вагоны, а Лена стаяла і глядзела ўслед цягніку.

В. ЗУБ.

НА СТАДЫЁНЕ

Вечарэ, у парку свята,
не прайсці—мінчан багата:
і малыя, і старыя
на алеі вышлі трыя.
Зіхаець мудрай ад кветак
маладых дзіўчат букеты:
бровы зведзены на мерцы,
вусны сцяты кшталтам сэрца,
у вачах блішчыць па зорцы,
салаўі чутны ў гаворцы,
ходзяць сціпла, быццам нават
ім пагоны нецікавы.
Шпацыруюць людзі, рады,
сёння тут спартакіяда,
не такая, як бывае
кожнай раніцы ў трамваі,
калі верхам на суседзе
на работу дзядзька едзе.
Сёння тут—сапраўдны спорт,
тут паб'юць стары рэкорд,
тут пастаўць пару новых,
спрыг пакажуць адмысловы.
Як заўжды, спартакіяда
пачынаецца з парада,
каб набачыць той парад
трэба мець умельства шмат,
бо навокал стадыёна
стаў народ густой калонай.

Мал. А. Дольгоў.

Тут з натоўпу, быццам куля
вырываецца бабуля,
прыударыла старая
і ўсіх ззаду пакідае,
толькі йдзе па садзе лёска
ды матляецца авоська.

Тады той, што мераў крокі,
галаву падняў высока
і адказвае ім горда:
— Я—ў змаганні за рэкорды,
уся моц мая—ў назе,
б'ю рэкорды па хадзе.
Так да вечара хадзіў,
а рэкорда й не пабіў.
З захапленнем мы глядзелі
на спартыўныя падзеі:
там скакалі ў вышыню,
там скакалі ў даўжыню
і пры кожным з нумароў
наламалі шмат кіёў.
Засмяціўся стадыён,
выглядаў дрывоўтняй ён.
Як дайшло да футбалістаў
знікла ў зыроку усё чыста:
дзе вароты, дзе той мяч
не відаць ані, хоць плач,
хіба блісне іскраў сноп,
як ударыць лоб у лоб.

От было мячу прыволле
на тым полі на футбольным:
іў сабе на аўт каціся,
ці ў вароты сам кладзіся.
Што й казаць: цяжкая праца
тых рэкордаў дамагацца!

Ал. ДАВЕДКА.

Дужаваты хлопец з татам
узмасціліся на статур.
Ад заўзятай іх натуры
гнечца бедная фігура:
ад нагі і ад рукі
адляцелі чарапкі.
Вось дзядок абняўся з дрэвам,
а над ім уверсе—дзевя
на такой галінцы тонкай,
што ад птушкі гнечца звонкай;
адным словам, як хто ўмеў,
так прыстроіўся і сеў.
На сцяжыне бягуны,
завіхаюцца яны,
што й казаць, спяшае кожны,
бо не хоча быць апошнім.

Набліжаецца да суддзіў
і пытаецца:
— Што-ж будзе?
Зараз людзі набягуць,
дзе чарга і што даюць?
От, каб ліха гэта ведаць
узыхла-б з сабою дзеда!

Было гутарак багата,
як адзін спартсмен заўзяты
больш гадзіны, ўсім наўздзіў
наўкруга хадзіў адзін.
Быў увесь народ узбуджан:
— Мо' на кару ён засуджан,
бо нашто-ж яму дарма
муку гэтую прымаць?

НА ВОЗЕРЫ

Мал. Д. Красільнікава

— Дзядзя, ты ўжо сам апра-
наешся?
— Сам.
— І я сам.

НА ГАРАЧЫХ СЛЯДАХ

ПАВАЖАНЫ ВОЖЫКІ

Мы, аднагадовыя бычкі Клецкага раёна, Баранавіцкай абласці, звачваемся да цябе з нашай нячуванай бядой.

Клецкі райулаўнаважаны Наркамата нарыхтовак тав. Агафонін прыслаў усім нашым гаспадарам кніжкі на здачу дзяржаве малака ад кожнага з нас.

То-ж усе добрыя людзі ведаюць, якое з нас малако. Нават прыказку пра гэта згажылі. Ні дзядоў нашых, ні прадзедаў ніхто ніколі не даў... Дык зашто-ж на нас такая напасць?

Заступіся хоць ты, калі ласка!

І яшчэ просім цябе ад імені васьмідзсяці нашых равесніц-клецкіх дэлачак, ад якіх тав. Агафонін таксама дамагаецца малака, адгэрмінаваць ім гэтую павіннасць хоць-бы на два гады.

Падпісалі: 136 бычкоў Клецкага раёна.

З ЧУЖОГА КАНЯ І ПРАКУРОР ЗЛАЗЫ!

Справа пачалася невядомымі аматарамі размеркавання чужой маёмасці, якія, далікатна кажучы, забралі двое коней з калгаса «Чангарская дывізія» Уваравіцкага раёна. Гаспадары кінуліся шукаць коней і знайшлі іх у калгасе «Праўда» Гомельскага раёна. Знайшоўшы коней, пачалі шукаць праўду. Калгас «Праўда» не апраўдаў сваёй назвы: ён праявіў праўду толькі на палавіну: звярнуў толькі аднаго каня. Другога каня чангарцы хацелі звярнуць пры дапамозе пракурора Гомельскага раёна. Той аднак, сеўшы верхам на гнедага, сказаў ім: «Дудкі, я таксама не пляшывы!»

«Забраў нашага каня сабе, — пішуць з калгаса «Чангарская дывізія», — скарыстоўвае яго для сваіх патрэб і ні на якія скаргі не дае нават адказу...»

Справу, як відаць, зможа вырашыць толькі Гомельскі абласны пракурор. Толькі яму пад сілу сядзіць раённага пракурора з калгаснага каня.

ЭПІГРАМЫ

«У ТУЮ НОЧ»

Прысвячаецца Ус. КРАЎ-ЧАНКУ, які надрукаваў апавяданне «У тую ноч» у трох розных месцах.

У тую ноч, яшчэ не так даўно,
У дзве рукі пісаў «У тую ноч»...

І ў тую-ж ноч, задраўшы угору нос,
«У тую ноч»... Ён у «Звязду» зацёс,

І ў «Беларусь» аддаў той самы дар,
І ў «Полымя»... Ну, там ён — гаспадар!

Ад захаплення толькі іскры з воч:
Куды ні глянь — усюды «У тую ноч»!

Змясціў-бы ён яе ва ўсіх
насеценгазетах,
Каб ганарар плацілі там за гэта.

Ілюк ПРЫШЧЭПА.

У ЦЫРУЛЬНІ

У цырульні прывяла
Бабка ўнучка Халімонку,
Нумарок яму ўзяла,
Сама села на услонку.

Колькі бабка працавала —
Дагадайцеся вы самі:
Бабка кофточку звязала,
А унук аброс вусамі.

Б. ЯНПОЛЬСКІ.

З народных анекдотаў пра Гітлера

Задумаў Гітлер жаніцца, або ў прымы прычліцца. Пайшоў ён да дзядзят. Ды дзе там! Хто за такога д'ябла замуж пойдзе.

Прышоў Гітлер да Гебельса параіцца. Пытаецца ён у свайго падбрэхіча:

— Скажы, братка, як тут быць? Не хочучь за мяне дзеўкі замуж ісці, кажучь: валасы не гэтак як у людзей растуць і вочы глыбока пад ілбом сядзяць.

Падумаў Гебельс ды й кажа:

— Не гаруй. Ідзі, браце, на Расію вайной. Можна ў цябе тады і валасы, і вочы на месцы стануць.

— А мо' і праўда, — кажа Гітлер. І пайшоў на Расію.

Ваяваў, ваяваў ды й даваяваўся: і валасы дыбам ста... і вочы на лоб павылазілі.

(Запісана ў в. Заазер'е, Рудзенскага раёна, ад Марыі Капчык — 50 год).

КАРОТКІЯ ЖАРТЫ

У ХАЦЕ

МУЖ. — Што за ліха, скрабу, скрабу, а бритва аніак не бярэ.

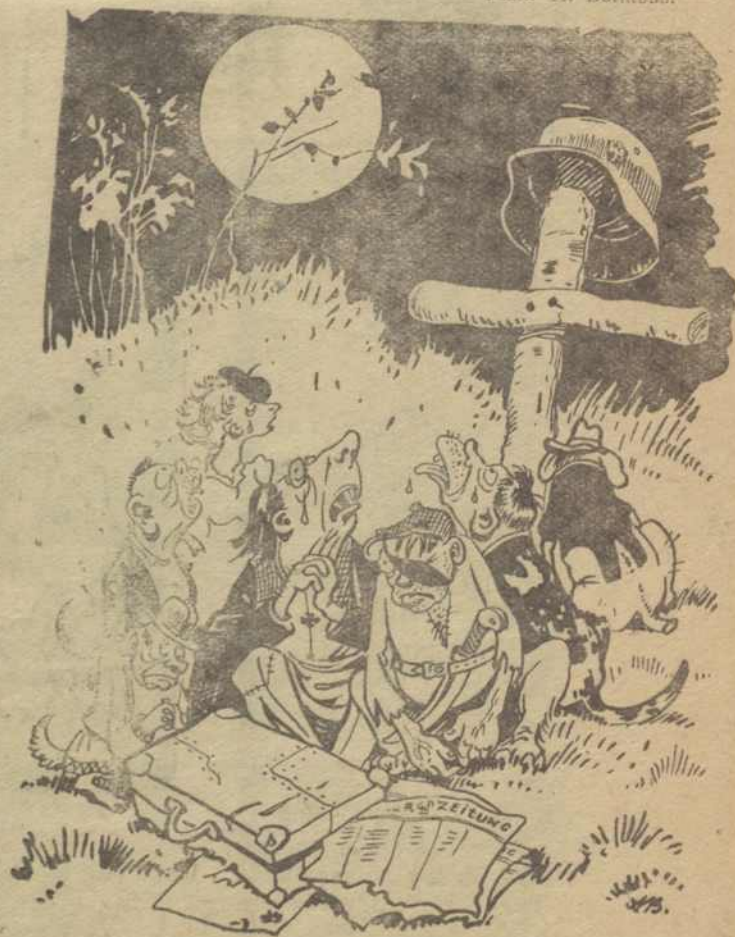
ЖОНКА. — Глядзі ты! А я-ж ёю як бач два кацялкі бульбы начысціла.

У МАГАЗІНЕ

— Ну, як загадчык вашага магазіна маецца?

— Нічога сабе.

— А наш, ліха яму, усё сабе.

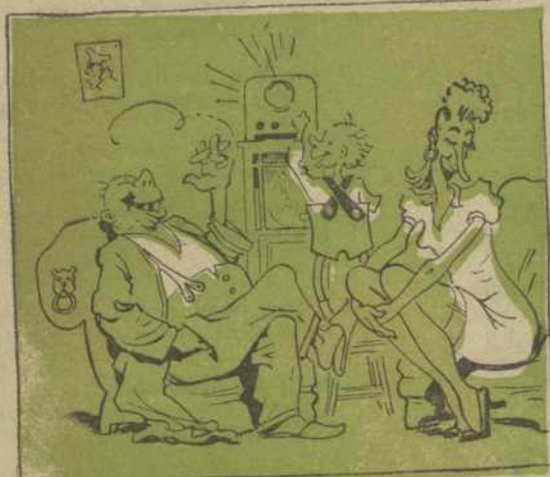
Псы-журналісты над магілаю псоў-рыцараў.

Мал. А. Волкава.

49/344 510

СПРАВЯДЛІВАЯ РАЗВЯЗКА

Мал. А. Волкава.

Языкам пры жонцы й дзецях
зваяваў усё на свеце:
— Хайль наш фюрар! Дранг нах Остэн!
Не вайна — цукерка проста.

Выязджаў адважны фатар
на вайну, як бы на шпацыр:
— Цераз месяц буду дома,
навязу ўсяго, відома!

Ды няма дадому гасця,
зацягнуўся тэрмін штосьці;
ваяваць на полі боя
трохі горш, як у пакоі.

Зімы снегам засыпаюць,
міны жарам накрываюць,
шлях дахаты выпаў вузкі,
што ні крок, то менш нагрузкі.

Давялося так угрэцца,
што пабег зусім улегцы,
і за Віслай воін вёрткі
рукі ўзняў, згубіўшы порткі.

Ад захопніцкіх вар'яцтваў
лепшы сродак — гэта праца,
хай за ўсе свае рабункі
яны сплაცць нам рахункі.

Адказны рэдактар КАНДРАТ КРАПІВА.

«Ежик» — на беларусском языке.

Адрас рэд.: Мінск, Пушкіна, 55.

Зд. у набор 15/VIII 1945 г. Падп. да друку 24/VIII 1945 г.

Статфармат 72 × 105 см. Друк. арк. 1. Кольк. зн. у 1 арк. 75.000.

АТ 29870

Друкарня ім. Сталіна, Мінск, Пушкіна, 55.

Зак. 2423 Тыраж 10.000